

EESTI LAIRIBA ARENDUSE SIHTASUTUS

2021. AASTA KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress:	Harju 6 10130 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	90010094
Telefon:	372 6310555
E-mail:	info@elasa.ee
Veebileht:	www.elasa.ee

Audiitor:	Grant Thornton Baltic OÜ
Aruandeaasta algus ja lõpp:	01.01.2021 - 31.12.2021

Sisukord

Konsolideerimisgrupi tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	5
Konsolideeritud bilanss	5
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	8
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	9
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed.....	13
Lisa 4 Maksud	13
Lisa 5 Tütarettevõtte.....	13
Lisa 6 Põhivara.....	14
Lisa 7 Kasutusrent.....	16
Lisa 8 Laenukohustised	17
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed.....	17
Lisa 10 Sihtfinantseerimine	18
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest.....	19
Lisa 12 Muud tulud ja akumuliseeritud tulem.....	19
Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused	19
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 15 Tööjõukulud	20
Lisa 16 Tehingud seotud osapooltega	20
Lisa 17 Käibevara ja lühiajalised kohustised.....	20
Lisa 18 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded	21
Juhatuse allkirjad 2021. a konsolideeritud majandusaasta aruandele	25
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	26
ELA SA konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	28

Konsolideerimisgrupi tegevusaruanne

Käesolev tegevusaruanne kajastab konsolideeriva Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse ja konsoliteeritava Estwin Projektijuhtimise OÜ tegevusi 2021. majandusaastal.

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (SA) asutati 11.08.2009 ning kanti Äriregistrisse 28.08.2009.

Sihtasutuse asutajad on: Elion Ettevõtted AS, Elisa Eesti AS, Eltel Networks AS, EMT AS, Ericsson Eesti AS, Levira AS, Televõrgu AS ja Tele2 Eesti AS.

Vastavalt asutamisotsusele ning põhikirjale on SA eesmärkideks:

- Lairiba võrgu loomine ja arendamine, sealhulgas lairibavõrgu kavandamise, planeerimise, projekteerimise ja ehitamise korraldamine;
- Lairiba võrgu opereerimine ning jätkusuutliku majandamise ja haldamise korraldamine;
- Eelmärgitud eesmärkide täitmiseks vajalike finantsvahendite hankimine, sealhulgas, kuid mitte ainult asutajatelt, sihtasutuse majandustegevusest, erinevatest toetusfondidest ja abiprogrammidest.

Vastavalt põhikirjale ja asutamisotsusele lähtub SA eelmärgitud eesmärkide täitmisel muuhulgas järgmistest põhimõtetest:

- Lairiba võrgu ülesehitus peab tagama elektroonilise side infrastruktuuri ühtse ja tervikliku toimimise;
- Kõigile sideettevõtjatele peavad olema tagatud võrdsed võimalused võrgule juurdepääsuks ning olemasolevate võrkudega sidumiseks/ühendamiseks;
- Tagatud peab olema sideettevõtjate poolt tehtud investeeringute kaitse ning tegutsetakse konkurentsi põhimõtteid järgides.

Estwin Projektijuhtimise OÜ (EWP) asutati ja kanti Äriregistrisse 31.08.2010.

EWP omanik on 100% Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus.

EWP tegevusalaks on lairibavõrgu ehitusprojektide juhtimine ning sellega seonduvad tegevused.

2021. majandusaastal oli kontserni tegevusteks sidevõrkude ehitus ning olemasoleva võrgu haldamine ning rendile andmine. Tulemuslikult viidi lõpule 2020. aastal alustatud pilootprojektid mobiilsidemasti ja valguskaablitel põhinevate juurdepääsuvõrkude rajamiseks. Rajatavate võrkude ehitust finantseeritakse Euroopa Liidu toetusfondide, Eesti Vabariigi poolt eraldatavate toetuste ja kontserni enda vahenditest. Võrgu haldamise ja hooldamise kulud kaetakse SA poolt klientide käest saadavatest rendituludest.

Aasta lõpu seisuga oli valmis ehitatud ca 6273 km mikrotorustikul ja fiiberoptilistel kaablitel baseeruvat võrku, rajatud fiiberoptilistel kaablitel põhinev juurdepääsuvõrk viies erinevas piirkonnas, ning püstitatud üks mobiilsidemast.

2021. aastal valmisid 2020. aastal alguse saanud juurdepääsuvõrgu projektid kuues Eesti piirkonnas: Vatsla/Hüüru, Aegviidu, Kopli (Harju maakonnas), Uusküla, Järvakandi (Rapla maakonnas) ja Lindi (Pärnu maakonnas). Juurdepääsuvõrkude rajamise kõigus loodi ligi tuhandele aadressile võimalus liitumaks ülikiiret andmesideteenust võimaldava fiiberoptilise sidevõrguga. Projekti elluviimise käigus kasutas seda võimalust ligi 36% aadressidest, mida võib pidada heaks tulemuseks. Lisaks töötati välja vajalik toode juurdepääsuvõrgus kiu rentimiseks. Kiurendiga alustati aasta lõpus.

Samuti viidi 2021. aastal lõpule aasta varem alustatud mobiilsidemasti pilootprojekt, ning töötati välja tootetingimused mastipinna ja selle juurde kuuluva sideseadmete konteineri rentimiseks. Pilootprojekti eesmärgiks oli kogemuse omandamine mastitaristu rajamisel ja toimiva rendimudeli välja töötamine, olemaks valmis võimalikuks suuremahulisemaks mastide rajamiseks transpordikoridorides (5G katvuse tagamiseks Eesti peamistel teedel). Projekt täitis püstitatud eesmärgid ja selle elluviimisega sai SA teadmise ning kogemuse mobiilsidemastiga seonduvate tehniliste lahenduste, masti rajamise protsessi ja renditingimuste kujundamise osas. Saadud kogemus võimaldab edaspidi sarnaseid mastide rajamise projekte ellu viia, vajadusel ka suuremas mahus.

Euroopa Liidu toetusfondidest on eelolevateks aastateks planeeritud toetusi nii peamiste teede äärse 5G tugitaristu (mastid) kui ka juurdepääsuvõrkude rajamiseks. SA näeb endal olulist rolli nimetatud taristute rajamisel, kui finantsprognosisid projektide elluviimist toetavad.

Sidevõrkude haldamiseks ja hooldamiseks ostab SA hooldusteenust sisse. Reeglina on võrguhoolduslepingud sõlmitud viieks aastaks. Senise võrguhoolduslepingu kehtivuse tähtaeg oli 31.03.2022, mistõttu viidi 2021. aastal

läbi konkurss võrguhooldusteenuse ostmiseks järgmisel viieaastasel perioodil. Lisaks senisele baasvõrgu kesksusele lisandus uude lepingusse juurdepääsuvõrkude ja mobiilsidemastidega seotud tegevusi. Konkursil osutus parimaks pakkujaks senine lepingupartner, AS Connecto Eesti.

Jätkuvaks oluliseks tegevussuunaks 2021. aastal oli koostöö Enefit Connect OÜ-ga (varasemalt Elektrilevi OÜ), kes rajab fiiberoptilistel kaablitel põhinevaid juurdepääsuvõrke erinevates Eesti piirkondades. Võimaldamaks operaatoritel võimalikult kiirelt ja mugavalt alustada teenuse osutamisega lõpptarbijatele, sõlmisid SA, Elektrilevi OÜ ja Connecto Eesti AS koostöölepingu, mille raames ühendatakse poolte koostöös SA-le kuuluv baasvõrk Enefit Connect OÜ juurdepääsuvõrkudega. Sideteenus jõuab lõpptarbijateni mõlema võrgu vahendusel.

Samuti jätkus majandusaastal SA valminud võrkude rendile andmine sideettevõtjatele. Jätkati kasutusele võetud infosüsteemi KeyCom ja teiste infosüsteemide täiustamist ning parendamist. Seoses SA baasvõrgu ja uute juurdepääsuvõrkude valmimisega, samuti seoses tehnoloogia üldise arenguga, suureneb jätkuvalt SA poolt baasvõrgu rendile andmine sideettevõtjatele ja asutustele. Sellega seoses kasvab võrgu kasutamise efektiivsus, mis tulenevalt SA tulemit mittetaotlevast majandusmudelist võimaldab osutatavaid teenuseid atraktiivselt hinnastada või vajadusel teostada väiksemaid arendusi omavahenditest.

Sihtasutus avaldab oma tegevusega seotud infot jooksvalt oma kodulehel www.elasa.ee.

Juhatuse hinnangul kontserni tegevuskeskkonna üldine (makromajanduslik) areng ei mõjuta negatiivselt kontserni majandustulemusi lähitulevikus. Pigem on interneti levikul üha rohkematesse eluvaldkondadesse positiivne mõju kontserni majanduslikule seisukorrale, kuna aasta-aastalt suureneb vajadus kiire ja kvaliteetse internetiühenduse järele. Lisaks toetab uute tehnoloogiate kasutusele võtmine ja inimeste üha suurenev kaugtöö harjumus, mida on viimasel aastal eriti võimendanud COVID situatsioon, fiiberoptilise kiu rendi vajaduse kasvu ja seeläbi SA-le kuuluva baasvõrgu efektiivsemat kasutamist.

Uute võrkude ehitusetapil on kontsernil võimalused uut võrku rajada hooajalised, tulenevalt talveperioodist, s.t. alates maa külmumisest kuni sulamiseni ei ole võimalik teostada ehitustöid. SA hilisemale majandustegevusele pärast võrkude valmimist – valguskaablikiudude väljarentimisele ei ole märkimisväärsed hooajalisi või majandustegevuse tsüklilisusest tulenevaid mõjusid.

Kontserni tegevusega ei kaasne negatiivseid keskkonna- ega sotsiaalseid mõjusid.

Kuna kontsern oma tegevuses ei arvelda välisvaluutades, ega osta ise olulises mahus tooraineid, siis ei ole valuutakursside või toorainehindade muutumisel otsest mõju kontserni majandustegevusele. Kaudselt võivad toorainehinnad ja valuutakursid mõjutada kontserni poolt tulevikus ehitusmaterjalide maksumust, kuid arvestades materjali hinna osakaalu võrgu kogumaksumuses ei ole sellel eeldatavasti olulist mõju kontserni tegevusele. Kuna nt nafta baasil toodetavate materjalide (fiiber, mikrotoru, plastikdetailid) võimalik hinnatõus avaldab sarnast mõju kogu maailmas, siis võib eeldada, et selle negatiivse mõju kompenseerib tootearendustöö.

Kontserni keskmine töötajate arv aruandeperioodil oli 5 (2020:5) töötajat. Kontserni arvestatud tööjõukulude kogusumma ilma sotsiaalmaksuta oli 294,0 (2020: 291,4) tuhat eurot, sealhulgas juhatuse liikmetele aruandeperioodil arvestatud tasud 68,4 (2020: 68,3) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele tasusid ei makstud.

Priit Soom
Juhatuse liige

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

	lisa	31.12.2021	31.12.2020
Varad			
Käibevara			
Raha	2	15 847	90 503
Nõuded ja ettemaksed	3	307 625	201 447
Varud		18 415	9 547
Kokku käibevara		341 887	301 497
Põhivara			
Materiaalne põhivara			
Telekommunikatsioonivõrgud		6 929 768	7 315 537
Lõpetamata projektid		3 512	3 512
Kokku materiaalne põhivara	6	6 933 279	7 319 049
Immateriaalne põhivara	6	-	27 857
Kokku põhivara		6 933 279	7 346 905
Kokku varad		7 275 166	7 648 402
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Laenukohustised	8	1 284 876	838 253
Võlad ja ettemaksed	9	375 483	206 599
Kokku lühiajalised kohustised		1 660 359	1 044 852
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenukohustised	8	3 221 572	4 396 040
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	10	232 840	239 960
Kokku pikaajalised kohustised		3 454 412	4 636 000
Kokku kohustised		5 114 771	5 680 852
Netovara			
Reservkapital		256	256
Reserv		1 704 044	1 555 542
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	12	185 807	317 608
Aruandeperioodi tulem		270 289	94 144
Kokku netovara		2 160 395	1 967 550
Kokku kohustised ja netovara		7 275 166	7 648 402

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud tulemiaruanne

	lisa	2021	2020
Tulud			
Tulu ettevõtlusest	11	1 915 558	1 733 853
Muud tulud		1 112	957
Kokku tulud		1 916 670	1 734 810
Kulud			
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel		-	14 900
Kaubad toore materjal ja teenused	13	- 467 329	- 463 956
Mitmesugused tegevuskulud	14	- 93 946	- 110 469
Tööjõukulud	15	- 392 881	- 389 528
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6	- 609 894	- 598 574
Kokku kulud		-1 564 050	-1 547 627
Põhitegevuse tulem		352 620	187 183
Finantskulud			
Intressikulud		- 82 331	- 93 039
Kokku finantskulud		- 82 331	- 93 039
Aruandeperioodi tulem		270 289	94 144

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Rahavood põhitegevusest	lisa	2021	2020
Põhitegevuse tulem		352 620	187 188
Korrigeerimised: põhivarade kulum ja väärtuse langus	6	609 894	598 574
 Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		- 115 046	193 222
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		168 884	- 5 946
Makstud intressid		- 82 331	- 93 044
Pikaajaliste eraldiste kasutamine		- 84 563	- 14 304
Kokku rahavood põhitegevusest		849 457	865 690
 Rahavood investeerimistegevusest			
Investeeringud põhivarasse, omafinantseeringu arvelt	6	- 196 268	- 286 814
Investeeringud põhivarasse, sihtfinantseeringu arvelt		-1 721 107	-1 059 329
Kokku rahavood investeerimistegevusest	6	-1 917 375	-1 346 142
 Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest	10	1 721 107	1 059 328
Saadud laenud	8	-	96 128
Saadud laenude tagasimaksed	8	- 838 253	- 807 090
Arvelduskrediidi saldo muutus		110 408	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		993 262	348 367
 Kokku rahavood		- 74 657	- 132 085
 Raha muutus		- 74 657	- 132 085
Raha perioodi algul	2	90 503	222 589
Raha perioodi lõpul	2	15 847	90 503

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

	Reservkapital	Reserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2019	256	1 328 125	559 329	1 887 709
Reservi kasutamine 2020.a jooksul	-	- 14 304	-	- 14 304
Kanne reservi eelmiste perioodide tulemi arvelt	-	241 720	- 241 720	-
Aruandeperioodi tulem	-	-	94 144	94 144
Saldo seisuga 31.12.2020	256	1 555 542	411 754	1 967 550
Reservi kasutamine 2021.a jooksul	-	- 77 443	-	- 77 443
Kanne reservi eelmiste perioodide tulemi arvelt	-	225 945	- 225 945	-
Aruandeperioodi tulem	-	-	270 289	270 289
Saldo seisuga 31.12.2021	256	1 704 044	456 097	2 160 396

Reserv ehitustega seotud tulevaste kulude katmiseks

ELASA võrk paikneb teistele omanikele kuuluvatel maadel. Seoses nendel maadel toimuvate võimalike ümberehitustega (nt teemaadel teede rekonstrueerimise projektid, ristmike rajamine jms) võib osutuda vajalikuks, et ELASA võrk tuleb ajutiselt ehituse perioodiks ümber tõsta, ning uuesti paigaldada vastavalt ümberehitusele.

ELASA on rajanud oma võrgu osana mandri ja Hiiumaa vahelise merekaabli, mille võimalikud lõhkumised või rikked toovad ELASA-le kaasa ühekordseid väljaminekuid.

Ümberehituste reserv moodustatakse ülalmainitud võimalike kulude katmiseks tulevikus, tuginedes arvestuslikele ehitushindadele.

Lisad lehekülgedel 9 kuni 24 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

ELA SA 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

2021. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad ELA SA (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtte Estwin Projektijuhtimise OÜ finantsnäitajad (kontserni struktuur on esitatud lisas 5).

Konsolideeritud aruannete koostamine

Konsolideerimise põhimõtted ja korrigeerimised

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud emaettevõtte valitseva mõju all oleva tütarettevõtte finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustised, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on valitsev mõju. Valitseva mõju olemasolu määramisel lähtutakse juhendist RTJ 11. Valitseva mõju olemasolu eeldatakse üldiselt juhul kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõigusest.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise valitseva mõju all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustised ja tingimuslikud kohustised (s.o omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse kontserni osalust omandatud ettevõtte varades, kohustistes ja tingimuslikes kohustistes ning tekkinud firmaväärtust konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes konsolideeritud tulemiaruanDES. Positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud bilansis immateriaalse varana.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata aruanded. Emaettevõtte aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha ja ekvivalendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval (s.t päeval, mil kontsern võtab endale kohustise (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit), kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite ning paigutusi rahaturufondidesse ja muudesse ülikviidsetesse fondidesse, mis investeerivad instrumentidesse, mis individuaalselt vastavad raha ja raha ekvivalendi mõistele.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksed ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Varud

Kontserni põhitegevuses ei kasutata füüsilisi varusid. Varudena kajastatakse klientide jaoks uute ühenduste loomiseks tehtud tellimustööde kulutusi, mille edasimüük kliendile toimub järgmisel perioodil.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuluks kandmisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 eurot.

Varuosi, mille eeldatav kasutusiga on rohkem kui üks aasta või mida saab kasutada ainult konkreetse põhivara objekti juures, käsitletakse samuti materiaalse põhivarana vastavalt RTJ 5 p.10.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalseid põhivarasid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamise arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Aruandeperioodil (ja eelneval perioodil) arvestati materiaalse põhivarade gruppidele järgmised kasulikud eluead:

Rajatised / telekommunikatsioonivõrgud / mikrotorustikud: 20 aastat

Rajatised / telekommunikatsioonivõrgud / kaablistikud: 10 aastat

Muu materiaalne põhivara, inventar ja IT seadmed: 3-5 aastat

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade ning amortisatsioonimeetodi põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara arvestus järgib lõigus "Materiaalne põhivara" kirjeldatud põhimõtteid.

Aruandeperioodil arvestati immateriaalsele põhivarale kasulikuks elueaks 5 aastat.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast, kui kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Rendiarvestus

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanDES kuluna.

Kontsern kui rendileandja – vt lõik Tulud / Renditasud

Sihtfinantseerimine

Alates ELA SA tegevuse alustamisest kuni 2012. majandusaasta lõpuni lähtus sihtfinantseeringu arvestus sel ajal kehtinud juhendist RTJ 12 "Valitsusepoolne abi", arvestus toimus brutomeetodil ning aastaaruanded koostati samuti brutomeetodi järgi.

Alates 2013. aastast jõustunud juhendi RTJ 12 "Valitsusepoolne abi" muudatus ei võimaldanud enam jätkata seni sihtfinantseeringute osas rakendatud arvestusmeetodi kasutamist.

Varade sihtfinantseerimine

Alates 2013 majandusaastast on sihtfinantseerimise kajastamisel arvestusmeetodiks valitud netomeetod, kuna nimetatud meetod annab RTJ 12-ga kehtestatud võimalikest arvestusmeetoditest kõige õiglasema ülevaate sihtasutuse majandustegevusest ja sellega kaasnevatest tuludest ja kuludest.

Netomeetodi puhul kajastatakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis tema netosoetusmaksumuses – st bilansis kajastub põhivaradest vaid nende soetamisel tasutud omafinantseeringu osa.

Kõigi sihtfinantseeringuga soetatud varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Soetatud vara kajastatakse edaspidi vastavalt materiaalse põhivara arvestuse põhimõtetele.

Tegevuse sihtfinantseerimise kajastamist eelpool nimetatud RTJ 12 muudatus ei mõjutanud.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui:

- (a) sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks; ja
- (b) sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Renditasud

Tulusid renditehingutelt, mis toimuvad pikema ajaperioodi jooksul, kajastatakse lineaarselt lepingus ettenähtud rendiperioodi jooksul tulemiaruanDES tuluna.

Teenusega liitumisega seoses osutatavad teenused

Tulenevalt tegevusala eripärast on iga uue liitumiskoha valiku ja väljaehitamisega seoses vajalik teostada töid selle liitumise võimaluse teostumiseks. Need tööd tulenevad iga kliendi ja iga liitumiskoha spetsiifikast, ning neid ei ole võimalik kasutada teiste klientide juures, kui antud klient näiteks tulevikus loobub teenusest.

Neid tasusid nimetatakse kliendarvelduses arusaadavuse mõttes "liitumistasudeks", kuid tehingu majanduslikust sisust lähtudes on tegu kliendi jaoks tellimustööde tegemisega. Lähtuvalt tulude ja kulude vastavuse printsiibist kajastatakse neid tasusid (ELA SA poolt tehtud kulude kompensatsioone) samas perioodis kui nende aluseks olevaid kulusid.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja selle summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldis moodustatakse ja kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandekuupäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (st eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Lühiajalistena kajastatakse selliseid eraldisi, mis realiseeruvad tõenäoliselt 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast või normaalse äritsükli jooksul.

Eraldis kajastatakse bilansis ainult juhul kui selle realiseerumise tõenäosus on suurem kui 50% (st realiseerumine on tõenäolisem kui mitterealiseerumine). Juhul kui realiseerumise tõenäosus on väiksem kui 50%, eraldist bilansis ei kajastata, kuid võimalik kohustis avalikustatakse aruande lisades tingimusliku kohustisena.

Tingimuslik kohustis on võimalik või eksisteeriv kohustis, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega mõõta. Tingimuslikke kohustisi ei kajastata bilansis, kuid informatsioon oluliste tingimuslike kohustiste kohta avalikustatakse aruande lisades. Lisades ei avalikustata selliseid tingimuslikke kohustisi, mille realiseerumine on äärmiselt ebatõenäoline.

Ümberehituste reserv

ELASA võrk paikneb teistele omanikele kuuluvatel maadel. Seoses nendel maadel toimuvate võimalike ümberehitustega (nt teemaadel teede rekonstrueerimise projektid, ristmike rajamine jms) võib osutuda vajalikuks, et ELASA võrk tuleb ajutiselt ehituse perioodiks ümber tõsta, ning uuesti paigaldada vastavalt ümberehitusele.

ELASA on rajanud oma võrgu osana mandri ja Hiiumaa vahelise merekaabli, mille võimalikud lõhkumised või rikked toovad ELASA-le kaasa ühekordseid väljaminekuid.

Ümberehituste reserv moodustatakse ülalmainitud võimalike kulude katmiseks tulevikus, tuginedes arvestuslikele ehitushindadele.

Seotud osapooled

Tulenevalt kontserni tegevuse eripärast loetakse seotud osapoolteks asutajaid ning kontserni juhatuse liikmeid ja nende lähedasi pereliikmeid, ning nende valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Vastvalt sihtasutuse asutamisosuse punktile 11.1 on sihtasutuse asutajad võtnud kohustise mitte osaleda sihtasutuse juhtimises ega mõjutada juhtimist.

Õigusaktidest tulenevalt loetakse formaalselt asutajaid seotud osapoolteks, kuigi nad realselt tegevust ei mõjuta. Soodustatud isikuteks loetakse juhatuse liiget ja nõukogu liikmeid.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Mittekorrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest ning selle mõju lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes ei kajastata, vaid avaldatakse lisades juhul, kui nad on olulised.

Lisa 2 Raha

	31.12.2021	31.12.2020
Arvelduskontod	15 847	90 503
Kokku raha	15 847	90 503

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2020	31.12.2020
Nõuded ostjate vastu	303 291	197 407
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	3 817	3 827
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (vt lisa 4)	517	213
Kokku nõuded ja ettemaksed	307 625	201 447

Lisa 4 Maksud

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	-	225	-	215
Käibemaks (vt lisa 3)	517	18 198	213	19 080
Üksikisiku tulumaks	-	3 739	-	3 903
Sotsiaalmaks	-	6 723	-	6 987
Kohustuslik kogumispension	-	320	-	337
Töökindlustusmaksed	-	354	-	374
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	517	29 559	213	30 896

Ettemaksude osas vt lisa 3, maksuvõlgade osas vt lisa 9.

Lisa 5 Tütarettevõtte

ELA SA omandas 19. jaanuaril 2011 100%-lise osaluse Estwin Projektijuhtimise Osühingus (asukohamaa: Eesti, tegevusala: ehitusprojektide juhtimisega seotud teenused).

Alates 2011.aasta jaanuarist kajastatakse seda kui tütarettevõtet.

Majandusaasta ja eelneva majandusaasta jooksul oli Estwin Projektijuhtimise OÜ ELA SA valitseva mõju all ja seisuga 31.12.2021 on ELA SA osalus 100%.

Käesoleva konsolideeritud aastaaaruande koostamisel on eelneva perioodi võrdlusandmete esitamiseks Estwin Projektijuhtimise OÜ finantsnäitajad konsolideeritud.

Estwin Projektijuhtimise OÜ on olnud ELA SA valitseva mõju all alates asutamisest.

Lisa 6 Põhivara

Alates tegevuse alustamisest kuni 2012. aasta lõpuni võeti sihtfinantseeritud põhivara arvele ning kajastati bilansis kogusummas (omafinantseeringu osa pluss sihtfinantseeritud osa).

Järgnevatel aastatel (2013-2021) on sihtfinantseerimise kajastamisel arvestusmeetodiks valitud netomeetod tulenevalt kehtinud juhenditest.

Netomeetodi puhul kajastatakse sihtfinantseerimise abil soetatud vara bilansis tema netosoetusmaksumuses – st bilansis kajastub põhivaradest vaid nende soetamisel tasutud omafinantseeringu osa. Kõigi sihtfinantseeringuga soetatud varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara

	Rajatised (telekommuni- katsioonivõrgud)	Lõpetamata projektid	Muu materiaalne põhivara	Kokku materiaalne põhivara
31.12.2019				
Soetusmaksumus	9 933 947	-	13 049	9 946 995
Akumuleeritud kulum	-2 332 349	-	- 13 049	-2 345 398
Jääkmaksumus	7 601 598	-	-	7 601 598
2020.a toimunud muutused				
Lisandumine	283 303	3 512	-	286 814
Amortisatsioonikulu	- 569 363	-	-	- 569 363
31.12.2020				
Soetusmaksumus	10 217 249	3 512	13 049	10 233 809
Akumuleeritud kulum	-2 901 712	-	- 13 049	-2 914 761
Jääkmaksumus	7 315 537	3 512	-	7 319 049
2021.a toimunud muutused				
Lisandumine	196 268	-	-	196 268
Amortisatsioonikulu	- 582 037	-	-	- 582 037
31.12.2021				
Soetusmaksumus	10 413 517	3 512	13 049	10 430 077
Akumuleeritud kulum	-3 483 750	-	- 13 049	-3 496 798
Jääkmaksumus	6 929 768	3 512	-	6 933 279

Materiaalset põhivara ei ole võlakohustiste tagatiseks panditud.

Ülevaade sihtfinantseeritud materiaaalsete põhivarade bilansivälisest arvestusest.

Kontsernis peetakse sihtfinantseeritud põhivarade üle terviklikku arvestust, mis lähtub varade kogumaksumusest. Arvestuse käigus eristatakse nende varade omafinantseeringu osa (mida kajastatakse bilansis) ja sihtfinantseeringu osa (mida kajastatakse bilansiväliselt).

Arvestus kogu põhivara, sh bilansivälise põhivara üle järgib samu põhivara arvestuse põhimõtteid, s.t ka bilansivälise vara osas arvestatakse soetusmaksumust, arvestuslikku kulumit ja jääkmaksumust.

Ülevaatlikkuse huvides on toodud sihtfinantseeritud materiaaalsete põhivarade kogumaksumuste koondtabel, mis sisaldab bilansilist ja bilansiväliselt osa.

	Rajatised (telekommuni- katsioonivõrgud)	Lõpetamata projektid	Muu materiaalne põhivara	Kokku materiaalne põhivara
31.12.2019				
Soetusmaksumus	69 524 348	-	13 049	69 537 396
Akumuleeritud kulum	-17 777 407	-	- 13 049	-17 790 455
Jääkmaksumus	51 746 941	-	-	51 746 941
2020.a toimunud muutused				
Lisandumine	1 342 631	3 512	-	1 342 631
Amortisatsioonikulu	-3 961 069	-	-	-3 961 069
31.12.2020				
Soetusmaksumus	70 866 979	3 512	13 049	70 883 539
Akumuleeritud kulum	-21 738 476	-	- 13 049	-21 751 524
Jääkmaksumus	49 128 503	3 512	-	49 132 014
2021.a toimunud muutused				
Lisandumine	1 917 375	7 120	-	1 924 495
Amortisatsioonikulu	-3 985 000	-	-	-3 985 000
31.12.2021				
Soetusmaksumus	72 784 354	10 632	13 049	72 808 034
Akumuleeritud kulum	-25 723 476	-	- 13 049	-25 736 524
Jääkmaksumus	47 060 878	10 632	-	47 071 510

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse soetatud tarkvaralahendusi.

Immateriaalsete põhivarade osas ei ole vajalik pidada täiendavalt bilansivälist arvestust, kuna need on soetatud ilma sihtfinantseeringut kasutamata.

	Immateriaalne põhivara
31.12.2019	
Soetusmaksumus	146 053
Akumuleeritud kulum	- 88 985
Jääkmaksumus	57 067
Amortisatsioonikulu	- 29 211
31.12.2020	
Soetusmaksumus	146 053
Akumuleeritud kulum	- 118 196
Jääkmaksumus	27 857
Amortisatsioonikulu	- 27 857
31.12.2021	
Soetusmaksumus	146 053
Akumuleeritud kulum	- 146 053
Jääkmaksumus	-

Immateriaalset põhivara ei ole võlakohustiste tagatiseks panditud.

Lisa 7 Kasutusrent

Kontsern kui rentnik:

Kontsern rentis majandusaastal kolme sõiduauto. Perioodi lõpu seisuga kehtivad lepingud lõpevad vastavalt 15.05.2022, 17.09.2022 ja 15.06.2023. Kontsern rentis samuti kontoriruumi. Rendikulude kohta vt lisa 14.

	2021	2020
Kasutusrendikulu	36 336	45 762
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu		
mittekatkestatavatest lepingutest	31.12.2021	31.12.2020
12 kuu jooksul	27 024	33 792
1-5 aasta jooksul	16 991	43 726

Kontsern kui rendileandja: vt lisa 11.

Lisa 8 Laenukohustised

	Saldo 31.12.2021	Põhiosa tagasimaksed			Tagasimakse tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	> 5 aastat	
Investeeringislaen	470 700	470 700	-	-	25.07.2022
Investeeringislaen	222 005	67 000	155 005	-	30.07.2023
Investeeringislaen	1 245 017	263 040	981 977	-	26.06.2023
Investeeringislaen	1 194 510	191 400	1 003 110	-	31.12.2022
Investeeringislaen	811 933	120 000	691 933	-	16.01.2025
Investeeringislaen	451 875	62 328	389 547	-	15.08.2024
Kokku	4 396 040	1 174 468	3 221 572	-	

	Saldo 31.12.2020	Põhiosa tagasimaksed			Tagasimakse tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	> 5 aastat	
Investeeringislaen	605 186	134 486	470 700	-	25.07.2022
Investeeringislaen	289 005	67 000	222 005	-	30.07.2023
Investeeringislaen	1 508 057	263 040	1 245 017	-	26.06.2023
Investeeringislaen	1 385 910	191 400	1 194 510	-	31.12.2022
Investeeringislaen	931 933	120 000	811 933	-	16.01.2025
Investeeringislaen	514 203	62 328	451 875	-	15.08.2024
Kokku	5 234 294	838 253	4 396 040	-	

Kõigi laenude valuutaks on euro ja kõik on Euriboril põhineva ujuva intressimääraga.
Bilansipäeva järgselt on kõik laenud refinantseeritud tähtajaga 2027.a.
Seisuga 31.12.2021 kasutas Kontsern arvelduskrediiti summas 110 408.27 eurot (31.12.2020: 0)

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

	31.12.2021	31.12.2020
Võlad hankijatele	237 112	69 453
Võlad töövõtjatele ja puhkusekohustus	104 041	99 000
Muud viitvõlad	4 998	4 750
Maksuvõlad (vt lisa 4)	29 331	30 896
Saadud tagatismaksed	-	2 500
Kokku	375 483	206 599

Lisa 10 Sihtfinantseerimine

Alates 2013. majandusaastast kajastatakse sihtfinantseeritud põhivara bilansis netosoetusmaksumuses – s.o vara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa (vt ka lisa 6).

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31.12.2019	Saadud	Tagastatud	Kajastatud tulemiaruaandes	31.12.2020
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Sihtfinantseering EL toetustest	-	1 059 328	-	-	-
s.h RIA vahendusel		1 059 328	-	-	-
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	-	1 059 328	-	-	-
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Sihtfinantseering asutajatelt	239 960	-	-	-	239 960
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	239 960	-	-	-	239 960
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	239 960	1 059 328	-	-	239 960

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	31.12.2020	Saadud	Tagastatud	Kajastatud tulemiaruaandes	31.12.2021
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Sihtfinantseering juurdepääsuvõrkude ehituseks					
s.h TTJA vahendusel	-	1 661 606	-	-	-
s.h liitujatelt	-	59 501	-	-	-
Sihtfinantseering investeeringuteks, asutajatelt (*)	7 120	7 120	-	-	-
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	-	1 728 227	-	-	-
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Sihtfinantseering asutajatelt (*)	232 840	-	-	-	232 840
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	239 960	-	-	-	232 840
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	239 960	1 728 227	-	-	232 840

(* 2021. aastal on summa 7120 eurot reklassifitseeritud sihtfinantseeringuks põhivara soetamiseks.

Sihtfinantseering asutajatelt.

Asutajate poolt kanti Sihtasutusele (SA) pärast asutamist üle rahalisi vahendeid summas 511 293 eurot (8 000 000 krooni), mille arvelt ei moodustatud sihtkapitali, vaid selle eesmärgiks oli katta tegevuskulud sel määral, et SA tegevustulem ei oleks negatiivne, ning võimaldada SA-l teha investeeringuid.

Seda sihtfinantseeringut on kasutatud asutajate poolt määratud eesmärgil – katmaks kulud sel määral, et SA tegevuse tulem ei oleks negatiivne, kuni 2011. majandusaastani, k.a.

Kuna aastatel 2012 kuni 2021 on tulud ületanud kuludid, siis ei ole neil aastatel asutajate sihtfinantseeringut kasutatud tegevuskulude katmiseks.

Sihtfinantseeringu jääki, mis kajastub bilansis pikaajalise kohustisena, on kavatsus osaliselt kasutada 2020.aasta lõpul sõlmitud ehituslepingu finantseerimiseks 2022.aastal (2021. aastal on juba kasutatud summas 7120 eurot).

Sellest üle jäävat osa on võimalik kasutada vajadusel tulevikus.

Saadud sihtfinantseeringud

Aruandeaastal saadud summadest 1 661 606 ja 59 501 eurot seonduvad juurdepääsuvõrgu objektidega ning 7 120 on seoses mobiilimasti investeeringutega.

(Eelmise aasta summa, 1 059 328 eurot seostus 12. ja 13. hanke lairibavõrgu objektidega).

Aruandeperioodil (ega 2020. aastal) toetust tagastatud ei ole.

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

Konsolideeritud müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2021	2020
Tulud valguskaabli kiu rendile andmisest	1 789 147	1 580 918
Muud teenused	126 412	152 935
Kokku tulu ettevõtlusest	1 915 558	1 733 853

Vt ka lisa 7.

ELA SA konsolideeritud müügitulu jaotus geograafiliste piirkondade lõikes: Eesti 100%, (2020: Eesti 100%)

Lisa 12 Muud tulud ja akumulatsioonid

ELA SA sai 2012. aastal ehituslepingute tähtaja ületamisest tulenevalt tulusid leppetrahvidest kogusummas 114 tuhat eurot.

Neid põhitegevusega mitteseotud tulusid kajastati real "muud tulud" ning nad mõjutavad hinnanguliselt ligikaudselt samas summas ka 2012 aasta netotulemit, ning alates 2013. aastast akumulatsioonid tulemit.

Aastatel 2013 kuni 2021 vastavaid tulusid ei ole saadud.

Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2021	2020
Võrgu haldus- ja hoolduskulud	- 376 929	- 378 813
IT rakenduste kulud	- 90 399	- 85 143
Kokku	- 467 329	- 463 956

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

	2021	2020
Ruumide rendi ja hoolduskulud	- 22 513	- 32 244
Mitmesugused tegevuskulud	- 8 276	- 7 924
Juriidilised teenused	-	- 2 631
Transpordikulud	- 31 287	- 32 471
Sidekulud	- 9 776	- 8 785
Raamatupidamisega seotud kulud	- 13 511	- 16 003
Kantseleikulud	- 8 582	- 7 861
Lähetus ja koolituskulud	-	- 2 552
Kokku	- 93 946	- 110 469

Mitmesugustes tegevuskuludes sisalduvad rendimaksud (vt lisa 7)

Ruumide rendi ja hoolduskulude hulgas	- 16 951	- 24 470
Transpordikulude hulgas	- 19 385	- 21 292
Kokku	- 36 336	- 45 762

Lisa 15 Tööjõukulud

	2021	2020
Kokku tööjõukulud	- 392 881	- 389 528
s.h: palgakulu	- 294 046	- 291 384
sotsiaalmaks	- 98 835	- 98 144
 Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	5	5
sh juriidilise isiku juhatuse liige	1	1
töölepingu alusel	4	4

Lisa 16 Tehingud seotud osapooltega

Saldod ja tehingud asutajatega seotud ettevõtetega:

	31.12.2021	31.12.2020
Nõuded / ostjatele laekumata arved	162 293	138 467
 Võlad tarnijatele	177 207	57 317
Saadud tagatismaksed	0	1 600
Kokku kohustused	177 207	58 917
	2021	2020
Müük (käibemaksuta summa)	1 395 058	1 315 141
Ostud (käibemaksuta summa)	2 607 892	513 195

Müük on põhiosas seotud valguskaabli kiu rendiga. Ostud on seotud sideteenustega ning telekommunikatsioonivõrkude ehituse, hoolduse ja omanikujärelevalvega.

Aruandeperioodil on kontsernis juhatuse liikmetele tasusid arvestatud kokku summas 68,4 (2020: 68,3) tuhat eurot.

Aruandeperioodil ega võrdlusperioodil nõukogu liikmetele tasusid ei makstud ega soodustusi ei antud.

Juhatus liikmele on ette nähtud hüvitis lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral 3 kuu tasu ulatuses.

Lisa 17 Käibevara ja lühiajalised kohustised

Seisuga 31.12.2021 ületavad kontserni lühiajalised kohustised käibevarasid 1 318 472 euro ulatuses (seisuga 31.12.2020 oli käibekapital samuti negatiivne 743 356 euro ulatuses).

Enamik selle mõjust tuleneb laenugraafiku järgsest nn bullet maksest, mis on refinantseeritud järgneval majandusaastal.

Juhtkonna hinnangul on kontsernil piisavalt likviidseid vahendeid igapäevase majandustegevuse jaoks, lisaks on kontsernil sõlmitud pangas arvelduskrediidi leping, mille arvelt on võimalik katta vajadusel makseagade erinevusest tulenevaid vahesid.

Juhtkonna hinnangul see asjaolu ei põhjusta ebakindlust tegevuse jätkuvusele ning kontsern suudab oma kohustised õigeaegselt täita.

Lisa 18 Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

**Eesti Lairiba Arenduse SA
Bilanss**

	31.12.2021	31.12.2020
Varad		
Käibevara		
Raha	-	70,819
Nõuded ja ettemaksed	307,108	200,924
Varud	18,415	9,547
Kokku käibevara	325,523	281,290
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Tütarettevõtjate osad	2,556	2,556
Kokku pikaajalised finantsinvesteeringud	2,556	2,556
Materiaalne põhivara		
Telekommunikatsioonivõrgud	6,929,768	7,315,537
Lõpetamata projektid	3,512	3,512
Kokku materiaalne põhivara	6,933,279	7,319,049
Immateriaalne põhivara	-	27,857
Kokku põhivara	6,935,835	7,349,461
Kokku varad	7,261,359	7,630,751
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	1,284,876	838,253
Võlad ja ettemaksed	375,305	204,424
Kokku lühiajalised kohustised	1,660,181	1,042,678
Pikaajalised kohustised		
Pikaajalised laenukohustised	3,221,572	4,396,040
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	232,840	239,960
Kokku pikaajalised kohustised	3,454,412	4,636,000
Kokku kohustised	5,114,593	5,678,678
Netovara		
Reserv	1,719,819	1,555,542
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	154,812	231,239
Aruandeperioodi tulem	272,135	165,293
Kokku netovara	2,146,766	1,952,074
Kokku kohustised ja netovara	7,261,359	7,630,751

**Eesti Lairiba Arenduse SA
Tulemiaruanne**

	2021	2020
Tulud		
Tulu ettevõtlusest	1 915 558	1 766 653
Muud tulud	1 112	957
Kokku tulud	1 916 670	1 767 610
Kulud		
Kaubad toore materjal ja teenused	- 467 329	- 463 956
Mitmesugused tegevuskulud	- 92 100	- 94 751
Tööjõukulud	- 392 881	- 351 992
Põhivara kulum ja väärtuse langus	- 609 894	- 598 574
Kokku kulud	-1 562 204	-1 509 273
Põhitegevuse tulem	354 466	258 337
Finantskulud		
Intressikulud	- 82 331	- 93 044
Kokku finantskulud	- 82 331	- 93 044
Aruandeperioodi tulem	272 135	165 293

Eesti Lairiba Arenduse SA
Rahavoogude aruanne

	2021	2020
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	354 466	258 337
Korrigeerimised: põhivarade kulum ja väärtuse langus	609 894	598 574
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	- 115 052	192 848
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	170 881	26 569
Makstud intressid	- 82 331	- 93 044
Pikaajaliste eraldiste kasutamine	- 84 563	- 14 304
Kokku rahavood põhitegevusest	853 295	968 980
Rahavood investeerimistegevusest		
Investeeringud põhivarasse, omafinantseeringu arvelt	- 196 268	- 286 814
Investeeringud põhivarasse, sihtfinantseeringu arvelt	-1 721 107	-1 059 329
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 917 375	-1 346 142
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud põhivara sihtfinantseerimine EL toetustest	1 721 107	1 059 328
Saadud laenud	-	96 128
Saadud laenude tagasimaksed	- 838 253	- 807 090
Arvelduskrediidi saldo muutus	110 408	-
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	993 262	348 367
Kokku rahavood	- 70 819	- 28 795
Raha muutus	- 70 819	- 28 795
Raha perioodi algul	70 819	99 614
Raha perioodi lõpul	-	70 819

Eesti Lairiba Arenduse SA
Netovara muutuste aruanne

	Reserv	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
Saldo seisuga 31.12.2019	1 328 125	472 959	1 801 084
Reservi kasutamine 2020.a jooksul	- 14 304	-	- 14 304
Kanne reservi eelmiste perioodide tulemi arvelt	241 720	- 241 720	-
Aruandeperioodi tulem	-	165 293	165 293
Saldo seisuga 31.12.2020	1 555 542	396 532	1 952 074
Reservi kasutamine 2021.a jooksul	- 77 443	-	- 77 443
Kanne reservi eelmiste perioodide tulemi arvelt	225 945	- 225 945	-
Aruandeperioodi tulem	-	272 135	272 135
Saldo seisuga 31.12.2020	1 704 044	442 722	2 146 765

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital

Saldo 31.12.2020	1 952 074
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:	
bilansiline väärtus arvestatuna	
soetusmaksumuse meetodil	- 2 556
bilansiline väärtus arvestatuna	
kapitaliosaluse meetodil	18 032
Korrigeeritud konsolideerimata	
netovara 31.12.2020	1 967 550
Saldo 31.12.2021	2 146 766
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:	
bilansiline väärtus arvestatuna	
soetusmaksumuse meetodil	- 2 556
bilansiline väärtus arvestatuna	
kapitaliosaluse meetodil	16 186
Korrigeeritud konsolideerimata	
netovara 31.12.2021	2 160 395

Juhatuse allkirjad 2021. a konsolideeritud majandusaasta aruandele

ELA SA 2021. a majandusaasta aruande allkirjastamine

/kuupäev digiallkirjas/

/allkirjastatud digitaalselt/

Priit Soom
juhatuse liige

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Lk1

Lk2

ELA SA konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

EMTAK	Tegevusala	2021
61901	Muu telekommunikatsioon	1 916 670
	Konsolideerimata müügitulu kokku	1 916 670

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.05.2022

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (registrikood: 90010094) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
PRIIT SOOM	Juhatuse liige	25.05.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutust ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2021 ning konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2021 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsed kahtlused grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Anni Vaiksaar

Vandeaudiitori number 669

Grant Thornton Baltic OÜ

Auditoorttevõtja tegevusloa number 3

Pärnu mnt 22, Tallinn, Harju maakond, 10141

25.05.2022

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (registrikood: 90010094) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNI VAIKSAAR	Vandeaudiitor	25.05.2022

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Elektroonilise side muud teenused	61901	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310555
Faks	+372 6310556
E-posti aadress	info@elasa.ee
Veebilehe aadress	www.elasa.ee